

Bohoslužby v Šumperku 13.listopadu 2016

Lk 21,5-19

Milé sestry, milí bratři, člověk dokáže vykonat veliké věci a je na to patřičně hrdý. Často také věří tomu, že jeho dílo bude trvalé, nebo alespoň dlouhodobé. Vydrží nějaký čas. Proto buduje veliké stavby, ale třeba i organizace, spolky. Prostě se snaží zanechat něco trvalého v jakékoliv oblasti svého života.

Učedníci Ježíšovi a vůbec lidé této doby byli patřičně hrdi na stavbu chrámu. Sice to nebyl už ten původní, Šalomounův, ale přesto měl za sebou již nějaké to století existence. A přestavba provedená nedávno Herodem ještě více přispěla k tomu, že tento mnozí věřili, že tento chrám bude stát snad navěky. Je tak skvělý, kameny i pamětní dary mu dodávají důstojnosti. Ježíšova slova o rozmetání chrámu, kterými na jeho skvělost reaguje, se tak zdají být velice studenou sprchou. Cože? Tento chrám mám padnout? Má být rozmetán? Co to znamená? O čem to svědčí? První chrám byl také rozmetán. To vědí snad všichni, kteří tam v tu dobu poslouchali Ježíšova slova. A jistě moc dobře znají okolnosti jeho zániku. Byl to svým způsobem Boží trest. Není tedy divu, že zmínka o dalším zničení chrámu vyvolává myšlenky na příchod Božího soudu. Jinak to nemůže být vysvětlitelné. Zničení chrámu spojeného s obnovou Božího lidu nelze snad pochopit ani jinak než právě v souvislosti s příchodem Božím a novou etapou v dějinách Božího lidu. Je tedy jistě oprávněné, že v učednících tato Ježíšova zmínka vyvolává zvědavost. Jak to bude a hlavně, kdy to bude? Bude možné se na to nějak připravit?

Je zajímavé, že zde nezazní otázka, proč to Ježíš říká? Jakoby s tím všichni počítali, že nastane den soudu. Oni to vlastně již proroci naznačovali. A tak skutečně jediná otázka se týká rozpoznání času tohoto soudu, tohoto příchodu dne Hospodinova, jak o tom svědčí například prorok Malachiáš. Když potom čteme slova, kterými Ježíš odpověděl, možná vás také napadá otázka, zda učedníci nelitují, že se ptali. Vždyť v těch slovech nezazní nic konkrétního, co se času týče. Ohledně okolností tohoto příchodu však zaznívají věci, které musejí každého posluchače docela děsit. Války, katastrofy, pronásledování, různí falešní mesiášové. To nezní moc lákavě. Toto má být obraz budoucnosti učedníků? Nebude lepší spíš tím učedníkem nebýt? Ono to není zrovna lákavé pozvání. Kdo by na to slyšel? Pojď mezi nás. Bude to skvělé, časem tě zavřou, půjde ti o život, ale jinak je to docela paráda. Obraz skvělé budoucnosti, o kterou člověku tak často jde, to zrovna nesplňuje. To ale není jediné úskalí Ježíšových slov. Znamení, o kterých mluví, neukazují nic přímého, jasného. Války a katastrofy jsou zde pořád a pronásledování nastalo nedlouho po Ježíšově vzkříšení. Ve chvíli, kdy evangelista Lukáš tato

slova Ježíšova zaznamenával na archy papyru, již uběhla dlouhá doba právě onoho pronásledování, snad byl i chrám zničen a konec těch událostí stále nikde. Jak tomu tedy rozumět?

Jedna možnost je ta, že soud začal již Ježíšovým vystoupením. Od té chvíle vše míří ke konci, ale není jasné, jak dlouho to bude trvat. I my jsme součástí tohoto konce, ale za jak dlouho nastane, to nikdo neví. A to je poměrně důležitý prvek Ježíšových slov. Čas není v tuto chvíli důležitý. Důležité jsou ty události, na které je třeba se připravit a vnímání těchto událostí v souvislostech právě onoho soudu Božího. Ono to tam v tom textu nezazní, ale na pozadí můžeme tušit, že součástí tohoto procesu je i svedení z cesty, snaha odloučení člověka od Boha. Nepíše se ani kdo je jejím iniciátorem, ale nedá snad práci to vytušit. Soud přichází, aby oddělil to dobré od zlého. Několikrát to již Ježíš také připomínal. Proto je součástí toho posledního času tolik věcí, které mají podlomit důvěru člověka Bohu. Hlad, zemětřesení, války, kdy umírá spousta nevinných, to je častý důvod ke zpochybnění Boží existence, Božího působení v tomto světě. Mnohokrát to tak přeci slýcháme, kdyby byl Bůh, nemohlo by se stát takové neštěstí, nebylo by na zemi tolik utrpení. A co teprve, když postihuje i ty, kteří věří Bohu. Jak si to srovnat dohromady? Jak za takových okolností Bohu věřit? O důvěru, víru zde jde na prvním místě. Právě ona bude tím vším těžce napadána a zkoušena.

Často si asi klademe otázku, zda má smysl se snažit něco konat, když to prostě stejně nejde, když se nedaří. Člověk je budovatel, chce budovat něco, co bude mít výsledek, bude mít nějakou hodnotu. Nemusí jít nutně o chrám tak jako v Jeruzalémě. Může jít například o chrám živý, Boží lid, tedy církev. Kolik jen různých misionářů a pastorů a kazatelů se snaží budovat krásný sbor. Kolik dobrovolníků tímto směrem napíná své síly, dává svůj čas. A ne vždycky se to vydaří, ne vždy se z toho stane skutečně něco pevného a trvalého. Je to důvod svou aktivitu vzdát? Lidsky viděno ano. Když se nedaří zde, zkusme to jinak a jinde. Budujme tam, kde to má smysl, kde z našeho pohledu je naděje, že dílo se podaří a bude trvalé. Kde to smysl nemá, kde z našeho pohledu naděje není, kde se nedaří, tam to vzdáme. Ztrácí se důvěra. Důvěra v to, že přeci má smysl zvěstovat slovo kdekoliv. Nejen někde, kde se to bude dobře dařit. Apoštolové se zpočátku drželi v Jeruzalémě. Zde mělo smysl kázat o Ježíši, protože tu bylo hodně těch, kdo se s ním setkali. Ale co takové Samaří? Co ti nečistí Samařani vůbec vědí o Bohu a jak by mohli přijmout Ježíše? Evangelium se sem dostalo, až když vlivem pronásledování museli mnozí učedníci Ježíšovi opustit Jeruzalém. Prostě ten lidský a Boží pohled na věc bývá dost jiný. A proto také mnohé věci otráasají naši vírou. Nedávají nám smysl, vzbuzují nejistotu. A z toho potom vyrůstá i nedůvěra vůči Bohu. Opravdu má toto dílo ve své ruce? Není to jen nějaké mámení, nějaký sen?

Myslím, že naší vírou může docela viklat i současná situace církve. Kolik jen špatných věcí se v ní dá vidět? Kolikrát se ptáme, jaká bude budoucnost tohoto našeho díla? Smiřujeme se s tím, že zaniknou sbory, tiše doufáme, že zrovna ten náš ale nějakým zázrakem přežije. Obavy o

budoucnost pak plodí různé alternativní mesiáše. Ono nejde o nic nového. Jen si vzpomeňme, co všechno konali představitelé Božího lidu, aby uchránili stavbu chrámu, aby nerozzlobili Římany, kteří by všechno srovnali se zemí. Raději nechali zabít Božího Syna, než aby riskovali, že bude zbořen chrám. A jak to dopadlo? Ježíš byl vzkříšen, chrám nakonec stejně zbořen. I když pokyn ke stavbě chrámu byl od Hospodina, bylo to lidské dílo. I když církev zakládá Bůh a shromažďuje Duch svatý, mnoho kolem ní je také jen lidské dílo. Dílo, které jednou vezme za své, nebude z něj kámen na kameni. Nemá smysl se tak strachovat, co bude s tímto lidským dílem. Důležité je, co bude se zvěstí Božího slova. Tuto zvěst přeci nemohou zastavit okolnosti, tu může zastavit jen náš strach, naše pochybnosti o smyslu díla, které konáme.

Poslední čas je tak velikým prostorem pro pokušení vydat se jinou cestou, než cestou následování. Pronásledování, věznění, smrt, to není nic příjemného, co by člověk vyhledával. Dokonce zde čteme i o zradě příbuzných, rodičů, sourozenců, přátel. Toto všechno může člověk ztratit, když bude Ježíšovým učedníkem. Přesto je to čas velice důležitý. I v něm zazní slovo, které porazí toho zlého. Žádný protivník nevyvrátí slovo vašeho svědectví. Pravda se tedy neztratí. I když mnozí půjdou proti ní, budou se snažit ji umlčet, neztratí se. Tento text je plný děsivých obrazů, ale má své zaslíbení, svou dobrou zprávu. Nejprve je to ona odvaha mluvit. Souvisí s vírou. Nechystejte se, co řeknete. To je právě důraz na důvěru, na to nechat mluvit a jednat slovo Boží. Je dobré si uvědomit, že zde nepůjde o lidskou moudrost, lidskou schopnost něco vymyslet a udělat, ale jen o lidskou důvěru nechat se vést Božím Duchem. Dílo lidských rukou padne, vydrží jen to Boží. To je poselství Ježíšových slov. Jak pravdivá ta slova jsou bude viditelné na Ježíšově kříži. Lidská zloba dokázala jen přibíjet ke kříži. Boží milost a láska odvalila kámen od Ježíšova hrobu. Boží dílo vede k životu.

Druhým zaslíbením je to, že se ani vlas z naší hlavy neztratí. Je to právě ona důvěra, na které člověk zde musí stát. Přejde mnoho pronásledování, protivenství, nebezpečí. Nic z toho ale v posledku člověku neublíží. Není to doslova zaslíbení, že v těch protivenstvích člověk nepřejde k nějaké té ráně, nebo dokonce o život. Je to zaslíbení, že nepřejde o ten život věčný, život s Bohem. A v každé chvíli také bude mít sílu se s těmi protivenstvími vyrovnat. Ani vlas se mu neztratí, to je obraz Boží ochrany. I když bude ten zlý sebevíc dorážet, nenapáchá žádnou škodu, nic nezíská. Nezíská z člověka ani ten vlas, natož člověka celého. K tomu se pak pojí poslední zaslíbení, že kdo vytrvá, získá svůj život. Ta zkouška je zvládnutelná. Uprostřed všech těch protivenství Bůh o člověku ví a dává mu sílu, aby obstál. Vydržet, vytrvat je tak otázka víry, vytrvat ve věrnosti Bohu. Není tedy o schopnostech a důvtipu, ale skutečně jen o důvěře.

Slova Ježíšova ohledně posledního času jsou pro učedníky i nás posilou. I když se mluví o věcech jako pronásledování a zradě, neštěstích a působení zlého, vedou k pokoji, poznání, že náš život nestojí na našem díle, ale na tom Božím. A když to lidské padne a bude zničeno, to, co stojí na Bohu, to odolá. Ať tedy i naše víra a láska k Bohu stojí právě na něm, na jeho slovu, aby tak odolala všemu protivenství.

*Pane Ježíši, tvá láska nás vede často cestami plnými kamení a trní, cestami hořkosti.
Poznáváme v ní však, jak důležité je spoléhat se právě jen na ni a ne na sebe a dílo svých
rukou. Dej tedy, ať i dílo, které konáme, je dílem tvým, aby mohlo obstát, až přijde tvůj den.*

@page { margin: 2cm } p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120% }

Amen.